

Projektplan Pilgrimsleder i Skåne

VERSION 2026-04-28

Innehåll

Projektplan Pilgrimsleder i Skåne.....	1
Övergripande projektmål.....	1
Bakgrund	1
Projektets syfte och mål.....	2
Målgrupp.....	3
Struktur och organisation	3
Budgeterade intäkter och kostnader	3
Naturvårdsverkets bidragsvillkor	3
Tidplan.....	4
Projektets bidrag till de tre hållbarhetsperspektiven	4

Övergripande projektmål

Genom ett projekt kring Pilgrimsleder i Skåne vill Region Skåne utveckla organisationen för pilgrimsleder och förbättra den fysiska leden.

Bakgrund

Arbetet med pilgrimsleder i Skåne bedrivs i dag på ett fragmenterat sätt. Det saknas en sammanhållen regional organisation för förvaltning, drift och långsiktig utveckling, markägaravtal saknas och lederna är bristfälligt markerade i fält. I Skåne finns i dag 6 pilgrimsleder som omfattar drygt 80 mil, där flera sträckningar går på 70-vägar. Lederna är ofta tätortsnära och går mellan kyrka och kyrka som ofta erbjuder service för vandrarna.

I Skåne finns idag ett brett utbud av rekreativa leder. Region Skåne är huvudman för den 160 mil långa Skåneleden men också nationella och regionala cykelleder samt mountainbike. Lunds stift är formell huvudman för pilgrimsleder i Skåne och har de senaste året gjort stora insatser för att digitalisera leder och förbättra kommunikationen av dessa, men det återstår ett stort behov av att förbättra organiseringen av lederna, samt den fysiska ledinfrastrukturen.

Potential för pilgrimsvandring i Skåne

Det finns en stor potential för pilgrimsvandring i Skåne. Intresset ökar och målgrupperna finns lokalt, nationellt och internationellt. Klimatförändringar och ett varmare klimat i södra Europa bedöms öka turismen i Skandinavien och den nya förbindelsen över Fehmarn-Bält kommer att kraftigt förkorta restiden mellan Sverige och Tyskland, vilket förväntas öka antalet besökare till Sverige.

Pilgrimsvandring är en tematik som har stor potential att komplettera det befintliga utbudet av leder i Skåne och som stärker perspektiv som personlig utveckling, existentiell hälsa och rörelse i naturen. Områden som är viktiga att stärka i takt med samhällsutmaningar kopplat till psykisk och fysisk ohälsa som dels beror på livsstil såsom stillasittande, stress och ensamhet. Pilgrimsvandring erbjuder enkla och tillgängliga former av rörelse i naturen som når breda målgrupper.

En bättre utvecklad ledinfrastruktur för pilgrimsvandring kan stärka Skåne som destination genom att binda ihop leder och öka tillgängligheten till det skånska natur- och kulturlandskapet. Samtidigt har satsningen potential att stärka landsbygden genom att skapa besöksflöden i mindre orter och områden utanför storstäderna. Lederna bidrar till förbättrad service, boende och transporter, ger förutsättningar för småskaligt företagande och synliggör regionens kulturarv och historiska miljöer, vilket stärker den regionala identiteten och bidrar till en hållbar och attraktiv regional utveckling.

Projektets syfte och mål

Projektets syfte

Projektet syftar till att förbättra pilgrimsledningarnas organisation och förvaltning för att bidra till ökad attraktionskraft, tillgänglighet och bättre planeringsmöjligheter på och kring Skånes leder.

Projektets mål

- Skapa förbättrade förutsättningar för en hållbar och långsiktig organisation för pilgrimsleder i Skåne genom stärkt samverkan mellan offentliga, ideella och kyrkliga aktörer.
- Öka kunskapen om organisations- och förvaltningsmodeller för pilgrimsleder samt föreslå en modell anpassad för Skånes pilgrimsleder.
- Stärka aktörernas kompetens och samarbete kring pilgrimsledsorganisation och målgruppernas behov.
- Ta fram en prioriteringslista för fortsatt fysisk utveckling av pilgrimsledningarna i Skåne, med fokus på trafiksäkerhet, tillgänglighet och kvalitet, som underlag för framtida åtgärder.
- Stärka kopplingen till nationella och europeiska pilgrimsledsnätverk för att öka kvalitet, synlighet och tillgänglighet exempelvis via St Birgitta ways mellan Hamburg och Vadstena.

Målgrupp

Region Skåne, Svenska Kyrkan centralt och i Skåne samt lokala församlingar, Stiftelsen Skånska landskap, berörda skånska kommuner, Länsstyrelsen i Skåne

Struktur och organisation

Region Skåne är projektägare och projektdeltagare är Svenska kyrkan och Stiftelsen Skånska landskap. Projektet leds av en projektledare från Region Skåne och det finns en projektgrupp med representanter från berörda organisationer.

Projektledare Oddvar Fiskesjö, Region Skåne

Projektgrupp:

Sofie Norrby, Region Skåne

Sara Näsvall, Region Skåne

Magnus Malmgren, Svenska kyrkan

Stiftelsen Skånska landskap

Församlingsrepresentanter

Kommunrepresentanter

Budgerade intäkter och kostnader

Intäkter	Kr
Part	
Region Skåne	250 000
Naturvårdsverket	280 000
Svenska kyrkan	30 000
Totalt	560 000
Kostnader	Kr
Kostnadspost	
Lön projektledare Region Skåne	200 000
Konsultkostnader	150 000
Framtagning material möten	20 000
Möten, workshops med aktörer	80 000
Studieresor, övriga resor	70 000
Kost&logi	40 000
Totalt	560 000

Naturvårdsverkets bidragsvillkor

Naturvårdsverket ska enligt uppdrag från regeringen utveckla samordningen av vandringsleder i landet tillsammans med andra huvudmän och får även lämna bidrag från anslaget 1:3 ap. 2

Åtgärder för värdefull natur till organisationer som förvaltar och utvecklar vandringsleder där staten inte är huvudman.

Syftet med bidraget är att stärka regional och tematisk organisering och samordning av vandringsleder där staten inte är huvudman. Målsättningen är en fungerande och långsiktig regional samordning som skapar förutsättningar för ett hållbart och kvalitetssäkrat ledsystem. Detta ska bidra till att främja friluftsliv, hälsa, besöksnäring och utvecklingen av attraktiva platser.

Bidragsvillkor:

- Beviljade medel avser bidragsår 2026.
- Medelsanvändningen ska ske i enlighet med ansökan och eventuella kompletteringar.
- Bidragsmedel som stödmottagaren tar emot får inte användas inom ramen för vinstdrivande verksamhet. Detta för att undvika att det blir ett otillåtet statsstöd, dvs. när statliga medel används på ett sätt som riskerar att snedvrider konkurrensen.
- I och med att bidraget rekvideras accepteras också villkoren för bidraget.
- Naturvårdsverkets stöd måste medfinansieras med minst 50 procent via annan finansiering.
- Medel som inte förbrukas eller nyttjas i enlighet med detta beslut ska återbetalas.
- Senast den 31 december 2026 ska en ekonomisk redovisning samt redovisning av projektets måluppfyllelse skickas till Naturvårdsverket.

Tidplan (ska utvecklas)

Projektet pågår under 2026.

Tidiga vår 2026: Aktörskartläggning, start samverkan mellan aktörer

Vår 2026: Kartläggning av pilgrimsleder i Skåne, val av fokusleder. Ev. upphandling av konsult

Tidig höst 2026: Studieresa. Fortsatt fördjupade planeringssamtal med berörda.

Sen höst 2026: Framtagning av förslag på samverkansmodell

Projektets bidrag till de tre hållbarhetsperspektiven

Social hållbarhet: Projektet syftar till att främja goda levnadsvanor och ökad delaktighet i natur- och friluftsliv, andlig gemenskap och reflektion, vilket stärker hälsa, social gemenskap och psykiskt välbefinnande.

Ekonomisk hållbarhet: Lederna skapar besöksflöden till landsbygd och mindre orter, vilket ger förutsättningar för småskaligt företagande och hållbar lokal utveckling.

Miljömässig hållbarhet: Pilgrimslederna stödjer hållbar turism med låg klimatpåverkan och bevarande av natur- och kulturlandskap.